

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра країнознавства та туризму

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

з навчальної роботи

Володимир ПАСЬКО

« 27 » 08 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА

для студентів

галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
спеціальність С6 «Географія та регіональні студії»
освітній рівень Магістр
освітня програма Африканістика
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2026/2027
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання	українська
Форма заключного контролю	Диференційований залік

Валентин Стафійчук, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри країнознавства та туризму

Вікторія Кіптенко, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри країнознавства та туризму

Юліан Брайчевський, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри країнознавства та туризму

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
підпис ПІБ

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
підпис ПІБ

КИЇВ – 2026

Розробники: **Борис Яценко**, доктор географічних наук, професор, професор кафедри країнознавства та туризму

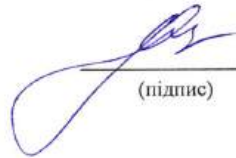
Вікторія Кіптенко, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри країнознавства та туризму

Юліан Брайчевський, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри країнознавства та туризму

Валентин Стафійчук, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри країнознавства та туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри країнознавства та туризму

(підпис)

Ольга ЛЮБИЦЕВА

(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від « 26 » 08 2026 р.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол від « 26 » 08 2026 року № 5

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Наталія КОРОГОДА

(прізвище та ініціали)

« 26 » 08 2026 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – оволодіння та вдосконалення на практиці сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації праці викладача вищої школи, формування на базі одержаних професійних знань та навичок вмінь прийняття самостійних рішень під час роботи за невизначених умов та вимог.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. Сформовані навички організації власної роботи — планування часу, дотримання дедлайнів, самостійна підготовка матеріалів до занять.
2. Сформовані навички міжособистісної комунікації — здатність доступно й аргументовано викладати матеріал усно та письмово, вести діалог з академічною групою, конструктивно реагувати на запитання й зворотний зв'язок.
3. Дотримання принципів академічної доброчесності при самостійній підготовці навчально-методичних матеріалів та перевірці робіт студентів.

3.Анотація навчальної дисципліни: Дана навчальна дисципліна має на меті засвоєння здобувачами знань та вмінь здійснювати викладацьку діяльність у закладі вищої освіти на практиці. Під час проходження практики студенти під керівництвом призначеного викладача кафедри проводять семінарські та/або практичні заняття, відвідують заняття інших студентів-практикантів, а також опановують методику читання лекцій, проведення семінарських занять, перевірки завдань для самостійної роботи тощо. Також студенти ознайомлюються із навчально-методичною роботою кафедри та займаються самопідготовкою. Під час проходження практики студенти-практиканти повинні суворо дотримуватись правил охорони праці та протипожежної безпеки. Кожен студент отримує індивідуальні завдання, які повинен вчасно та якісно виконати, а по завершенні практики представити звіт, оформлений згідно повідомлених керівником вимог. Базою проходження асистентської практики є кафедра країнознавства та туризму географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

4. Завдання вивчення дисципліни полягає у тому, щоб забезпечити набуття студентами вмінь і навичок організації та проведення навчально-виховної роботи у закладах вищої освіти, здобуття компетентностей за ОП «Африканістика», зокрема:

- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК10);
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (ЗК11);
- Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти на засадах компетентнісного підходу (СК08).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумко- вій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.	Знати:			
1.1	нормативно-правові акти, що регулюють організацію навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти	індивідуальне навчання, консультації	усне опитування, самоконтроль, захист звіту	10%
1.2	особливості організації навчально-виховної роботи у закладах вищої освіти	індивідуальне навчання, консультації		10%
1.3	основні форми, методи та методики проведення навчальних занять у закладі вищої освіти, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів, методику проведення виховної роботи з студентами	індивідуальне навчання, консультації		20%
2.	Вміти:			
2.1	аналізувати практичний досвід фахівців вищої школи, власну професійну діяльність	індивідуальне навчання	поточний контроль, перевірка навчально-методичних розробок і матеріалів, захист звіту	10%
2.2	планувати етапи навчально-виховної діяльності у закладі вищої освіти з метою досягнення конкретних освітніх цілей	індивідуальне навчання, консультації		10%
2.3	проводити лекційні, семінарські та практичні заняття та організовувати самостійну роботу студентів у закладах вищої освіти з використанням знань та вмінь аналізу географічних процесів, оцінювати навчальні досягнення студентів	індивідуальне навчання, консультації		20%
2.4	оцінювати якість та ефективність навчальної та виховної роботи у закладі вищої освіти і на цій основі удосконалювати форми, методику та технології навчання	індивідуальне навчання, консультації		10%
3.	Комунікація:			
3.1	ефективне спілкування на професійному та соціальному рівнях	індивідуальне навчання, консультації	поточний контроль, самоконтроль захист звіту	5%
4.	Автономія та відповідальність:			
4.1	приймати самостійні рішення під час роботи в конкретних умовах та нести за них відповідальність, працювати як індивідуально, так і в команді	індивідуальне навчання, консультації	поточний контроль, самоконтроль, захист звіту	5%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	4.1
Програмні результати навчання (назва)									
ПРН 5. Розуміти компетентнісний підхід й вміти здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти на його засадах.	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами поточного контролю, усного опитування та перевірки навчально-методичних розробок і матеріалів.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

- результати навчання – **1 (знання)** – 40%;
- результати навчання – **2 (вміння)** – 50%;
- результати навчання – **3 (комунікація)** – 5%;
- результати навчання – **4 (автономія та відповідальність)** – 5%.

7.2. Організація оцінювання.

Рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами поточного контролю, оцінки індивідуального керівника практики, аналізу взаємного відвідування занять колег, перевірки навчально-методичних розробок, а також підсумкового захисту звіту перед комісією (не менше 3-х викладачів кафедри) за участі колег студентів. Загальна оцінка за практику формується як сума балів за поточний контроль (максимум 60 балів) та підсумковий контроль/захист (максимум 40 балів).

Розподіл балів, які отримують студенти-практиканти:

Етап контролю	Компонент оцінювання	Макс. бал	Критерії та результати навчання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	1. Оцінка індивідуального керівника практики	35	Виставляється закріпленням за магістрантом керівником за якість проведення 30 годин занять, методично грамотну інтерпретацію змісту навчальної дисципліни, навички управління аудиторією та виконавську дисципліну.
	2. Якість аналізу занять колеги (peer-review)	25	Оцінюється якість виконання обов'язкового завдання з відвідування занять іншого студента-практиканта. Враховується аналітичність, глибина та об'єктивність заповненого студентом бланка-відгуку на заняття колеги (вміння аналізувати чужу педагогічну роботу).
ПІДСУМКОВИЙ	3. Звіт та	15	Оцінює комісія під час перевірки пакета

КОНТРОЛЬ	напрацьовані методичні матеріали		документів: повнота письмового звіту, якість розроблених тестів, планів семінарів, кейсів чи мультимедійних матеріалів до занять із географії чи туризму.
	4. Оцінка від колеги-напарника за відвідане заняття	15	Переноситься комісією з «Картки взаємного оцінювання», яку на студента заповнив його колега-напарник за результатами відвідування його заняття (оцінюється за 3 критеріями: методична майстерність, утримання уваги/інтерактив, академічна комунікація — до 5 балів за кожен пункт).
	5. Публічний виступ та усна доповідь (із захистом від ШІ)	10	Оцінка усної доповіді (до 5 хв) та презентації на прилюдному захисті перед комісією. Включає перевірку «авторського розуміння»: у разі виявлення ознак несанкціонованого використання генеративного ШІ та нездатності студента пояснити логіку своїх розробок, за цей пункт виставляється 0 балів.
УСЬОГО		100	Диференційований залік.

Умови допуску та проведення захисту:

- Після завершення терміну практики студенти готують письмовий звіт та додають до нього напрацьовані методичні матеріали, щоденник (**Додаток А**) із підписом та характеристикою-оцінкою індивідуального керівника та заповнену картку взаємного оцінювання колеги (**Додаток Б**).
- Студенти, які набрали за поточний контроль (пункти 1 та 2) менше ніж **35 балів**, до підсумкового захисту комісією не допускаються.
- Захист звіту проводиться **прилюдно** перед окремою призначеною комісією кафедри країнознавства та туризму (поза процедурою загального засідання кафедри). Присутність інших студентів-магістрантів потоку є обов'язковою.
- Регламент захисту одного студента: до 5 хвилин — усна доповідь із використанням мультимедійної презентації (10–12 слайдів); до 5 хвилин — відповіді на запитання членів комісії та колег. У виступі здобувач має відобразити, як під час викладання географічних чи туристичних тем бакалаврам ним було застосовано компетентнісний підхід (СК08).

Студенти, які за результатами поточного контролю набрали **менше 35 балів**, отримують незадовільну оцінку з дисципліни й направляються на ліквідацію академічної заборгованості у встановлені деканатом терміни. Для отримання допуску до захисту (набору мінімальних 35 балів) такий студент зобов'язаний за погодженням із кафедрою повторно виконати окремі складові програми практики: доопрацювати або наново підготувати навчально-методичні матеріали та/або виконати додаткові індивідуальні завдання, визначені комісією.

Студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж визначений мінімум (60 балів), повторно виконують окремі складові програми практики та/або виконують додаткові індивідуальні завдання.

7.3. Шкала відповідності:

Зараховано	60-100
Незараховано	0-59

Загалом формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (друга редакція), що введено в дію наказом ректора № 170-32 від 11 квітня 2022 року

7.4. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Виконання всіх навчальних і контрольних завдань здійснюється з дотриманням Хартії академічної доброчесності та чинних положень Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Під час реалізації освітнього компонента дотримуються принципи академічної доброчесності, зокрема принцип нетерпимості (нульової толерантності) до будь-яких проявів її порушення, відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» та внутрішніх актів Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Запозичення, використання даних, ідей, текстів, зображень, цифрових матеріалів та інших результатів мають бути належно атрибутовані. Порушення академічної доброчесності розглядаються відповідно до університетських процедур.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися лише у випадках і межах, визначених завданням та чинним Положенням про використання штучного інтелекту при реалізації освітніх програм у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Здобувач освіти несе відповідальність за достовірність, коректність, оригінальність і академічну доброчесність поданого результату та, якщо це передбачено завданням або політикою Університету, зазначає факт, інструмент і мету використання ШІ. Використання ШІ під час індивідуальних контрольних заходів дозволяється лише за прямим дозволом викладача. Використання генеративного штучного інтелекту не допускається під час контрольних заходів (проміжний та підсумковий контроль).

Визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти. Результати навчання, здобуті в неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути подані до визнання у встановленому Університетом порядку за умови їх відповідності результатам навчання цієї дисципліни та наявності підтвердних матеріалів.

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні форми проведення асистентської практики

Напрямок роботи	Зміст діяльності	Кількість годин
1. Навчальний	ознайомлення з нормативно-правовими актами, що регулюють організацію навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти; ознайомлення з особливостями організації навчально-виховної роботи у закладах вищої освіти	20
	відвідування лекційних, семінарських та практичних занять керівника практики, інших викладачів кафедри, студентів-практикантів	20
	поглиблення та удосконалення теоретичних знань з визначених керівником практики навчальних дисциплін; підготовка до проведення навчальних занять	20
	проведення навчальних занять із застосуванням сучасних методик, методів і технологій	30
	перевірка та оцінювання роботи студентів під час практичних та семінарських занять; перевірка результатів самостійної роботи студентів	30
2. Методичний	ознайомлення з основними формами, методами та методиками проведення навчальних занять у закладі вищої освіти; ознайомлення з описами освітніх програм, навчальними планами та робочими навчальними програмами дисциплін, що викладаються на кафедрі; ознайомлення з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів у закладі вищої освіти; ознайомлюються із навчально-методичною роботою кафедри; участь у розробці навчально-методичних матеріалів, зокрема складання завдань для проведення тематичного і підсумкового контролю;	15
3. Виховний	ознайомлення з методикою проведення виховної роботи з студентами у закладі вищої освіти; ознайомлення з функціональними обов'язками куратора академічної групи; організація взаємодії та спілкування зі студентами, колегами та керівництвом у навчально-виховному процесі; ознайомлення з планом виховної роботи кафедри; підготовка та проведення виховного заходу	15
4. Науково-дослідницький	ознайомлення з методиками оцінювання якості та ефективності навчально-виховної роботи у закладі вищої освіти; розробка пропозицій щодо удосконалення форм, методики та технологій навчання	15
5. Організаційний	ознайомлення з організацією робочого місця викладача; ознайомлення із розподілом робочого часу викладача; участь у підготовці та проведенні заходів з профорієнтаційної роботи; участь в підготовці та проведенні засідань кафедри; підготовка звіту про асистентську практику	15
Всього годин за планом		180

Підсумковий пакет документів практики:

1. Письмовий звіт магістранта (текстова частина).
2. **Додаток А.** Щоденник асистентської практики (з підписом та оцінкою керівника).
3. **Додаток Б.** Картка взаємного оцінювання заняття колеги.
4. **Додатки до Звіту (Методичні матеріали):** плани-конспекти або технологічні карти проведених занять; розроблені контрольновимірювальні матеріали (тести, ситуаційні завдання, кейси); мультимедійні матеріали (роздруківки слайдів або методичні розробки до виховного заходу) тощо.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Етичний кодекс університетської спільноти Київського національного університету імені Тараса Шевченка. [Режим доступу: <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>]
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
3. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584) «Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти» [Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metodrekomendacziyi.docx]
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. №1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» [Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/77308]
6. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf]
7. Опис освітньо-професійної програми «Економічна географія» ОР Бакалавр, редакція 2021 [Режим доступу: https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2021/11/opp_eg_bak_denna_red_2021.pdf]
8. Опис освітньо-професійної програми «Економічна географія» ОР Бакалавр, редакція 2025 [Режим доступу: https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2026/03/op_eg_redakcziya_2025_sajt_.pdf]
9. Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 10 листопада 2021 р. [Режим доступу: <https://knu.ua/pdfs/official/Memo-of-norms-of-ethical-behavior-in-University.pdf>]
10. Плахотнік О.В., Кіптенко В.К. Програма і методичні рекомендації з організації та проведення асистентської практики здобувачів вищої освіти за освітньо-науковими програмами «Geoglobalistics and Regional Studies/Географічне країнознавство та геоглобалістика», «Політична географія та геополітика» напряму підготовки 106 «Географія» та «Туризм» напряму підготовки 242 «Туризм», освітній рівень «Магістр». Київ: Видавництво «Альфа-ПІК», 2019. 50с.
11. Положення про асистентську педагогічну практику аспірантів/ад'юнктів КНУТШ. 2025 (нова редакція) [Режим доступу: <https://senate.knu.ua/?p=3166>]
12. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ. 2022, зі змінами 2026 включно. [Режим доступу: <https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-druga-redaktsiia-zi-zminamy.pdf>]
13. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ. 2020 (зі змінами 2024) [Режим доступу: <https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>]
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>]
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>].
16. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf]
17. European Qualifications Framework (EQF 2017) (Європейська рамка кваліфікацій). [Режим доступу: <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>]
18. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>]

ДОДАТОК А
Структура щоденника асистентської практики

Титульна сторінка

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Географічний факультет
Кафедра країнознавства та туризму

ЩОДЕННИК АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ Студент(ка)
_____ **(ПІБ)**

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Рівень вищої освіти: Магістр.

Семестр: 4. Спеціальність: С6 «Географія та регіональні студії» Освітня програма: «Африканістика»

Термін практики: з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

Індивідуальний керівник практики від кафедри: _____
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)

Сторінка 2 – Зміст

Сторінка 3

РОЗДІЛ 1. КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

(Заповнюється студентом спільно з індивідуальним керівником) |

№ з/п	Етапи та види робіт за програмою	Термін виконання (дати)	Відмітка про виконання (підпис студента і керівника)
1	Настановна нарада, інструктаж з охорони праці		
2	Ознайомлення з ОП, РНП курсів відповідного спрямування		
3	Відвідування занять індивідуального керівника та колег-практикантів		
4	Розробка методичних матеріалів (планів семінарів, тестів, завдань самостійної роботи)		
5	Проведення аудиторних занять		
6	Перевірка та оцінювання самостійних робіт студентів-бакалаврів		
7	Підготовка та проведення виховного заходу		
8	Складання письмового звіту, підготовка презентації		

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ТА ВИКЛАДАЦЬКОЇ РОБОТИ

Дата	Група, курс	Вид роботи (Проведення заняття / Відвідування заняття керівника чи	Тема заняття (із зазначенням дисципліни)	К-сть годин	Підпис керівника
------	-------------	--	--	-------------	------------------

		колеги)			
НАПРИКЛАД					
15.02.	4 курс, С6 Географія	Відвідування заняття	Дисципліна «Географія глобальних проблем». Лекція керівника практики на тему: «Глобальна демографічна проблема та продовольча безпека».	2	підпис
15.03	Самопідготовка	Методична робота (Розробка матеріалів)	Розробка плану-конспекту семінару та кейс-завдання «Продовольча криза та бідність у країнах Субсахарської Африки» з курсу «Географія глобальних проблем» (Матеріали винесено в Додаток В та Г).	4	підпис
19.03	4 курс, С6 Географія	Проведення заняття	Дисципліна «Географія глобальних проблем». Се- мінарське заняття на тему: «Продовольча криза та бідність у країнах Субсахарської Африки»	2	підпис
20.03	4 курс, С6 Географія	Перевірка робіт	Перевірка аналітичних есе бакалаврів за результатами проведеного семінару з теми «Продовольча криза».	2	підпис

ПРИКЛАДИ ДОДАТКІВ ДО ЗВІТУ

Додаток В: План-конспект семінарського заняття

- **Дисципліна:** Географія глобальних проблем.
- **Тема:** Продовольча криза та бідність у країнах Субсахарської Африки.
- **Тривалість:** 80 хв.
- **Хід заняття:**
 1. Організаційний момент та актуалізація знань (10 хв).
 2. Дискусія за макрорегіонами (Східна, Західна, Центральна Африка) — аналіз чинників голоду (30 хв).
 3. Командне вирішення кейсу (30 хв).
 4. Підбиття підсумків та рефлексія (10 хв).

Додаток Г: Розроблені контрольно-вимірювальні матеріали (Кейс)

- **Назва кейсу:** «Продовольча безпека в умовах опустелювання: досвід країн Сахелю».
- **Зміст завдання:** Бакалаврам надається карта деградації земель та статистичні дані щодо врожайності зернових у Нігері та Чаді.
- **Запитання до бакалаврів, які розробив магістрант:**
 1. Визначте головні природні та антропогенні чинники загострення продовольчої проблеми в регіоні.
 2. Запропонуйте два альтернативні шляхи вирішення проблеми дефіциту питної води для сільського господарства в цих країнах.

Додаток Д: Мультимедійні матеріали до заняття

- Наприклад: Скриншоти з використаної на занятті інтерактивної карти *World Food Programme (WFP) Hunger Map*, на якій бакалаври в реальному часі аналізували рівень недоїдання в країнах Африканського Рогу.

РОЗДІЛ 3. ВІДГУК ТА ОЦІНКА ІНДИВІДУАЛЬНОГО КЕРІВНИКА ВІД КАФЕДРИ

(Заповнюється викладачем, до якого закріплено студента)

Характеристика роботи магістранта (здатність адаптувати науковий матеріал під рівень бакалаврів, якість підготовки до занять, володіння методикою компетентнісного підходу, етика взаємодії зі студентською аудиторією та виконавська дисципліна):

Загальна оцінка індивідуального керівника: _____ балів (макс. 35)

Індивідуальний керівник від кафедри: _____ (_____)

(підпис)

(ПІБ)

«__» _____ 2027 р.

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Кафедра країнознавства та туризму

КАРТКА ВЗАЄМНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗАНЯТТЯ
(заповнюється студентом-практикантом, який відвідав заняття колеги)

1. ПІБ студента-викладача: _____
2. ПІБ студента-експерта (хто оцінює): _____
3. Дата проведення: «___» _____ 2026 р. Група / Курс: _____
4. Назва дисципліни: _____
5. Тема заняття: _____
6. Форма проведення (семінар / практичне / лабораторне): _____

ОЦІНКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА КРИТЕРІЯМИ
(Оцініть кожен пункт від 1 до 5 балів, де 5 – найвищий бал)

Критерій 1. Методична майстерність та структура заняття

(Чи чітко озвучено мету? Чи логічно структуровано географічний/туристичний матеріал? Чи дотримано часового регламенту етапів заняття?)

Бал (від 1 до 5): _____

Коментар (пояснення): _____

Критерій 2. Утримання уваги, активізація аудиторії та інтерактив

(Чи залучалися бакалаври до дискусії? Чи використовувалися карти, кейси, презентації, інтерактивні методики, а не монотонне зачитування рефератів?)

Бал (від 1 до 5): _____

Коментар (пояснення): _____

Критерій 3. Академічна комунікація та етика взаємодії

(Грамотність мовлення, чіткість дикції, вміння коректно та конструктивно реагувати на запитання бакалаврів, тримати дисципліну й підтримувати поважливу атмосферу).

Бал (від 1 до 5): _____

Коментар (пояснення): _____

ЗАГАЛЬНИЙ БАЛ (Сума трьох критеріїв, максимум 15 балів): _____

Короткий текстовий коментар / Що найбільше вдалося колезі:

Студент-експерт: _____ (_____)
 (підпис) (ПІБ)